

1305

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Doğu Karadeniz Bölgesinin turizm potansiyelinin araştırılması; bölgede turizmin gelişmesi için yapılması gerekli olan çalışmaların, alınacak tedbirlerin, imkânların ve sorunların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98’inci, İktüzüğün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını teklif ediyoruz. 11.07.2017

Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara Div.

Yakup Akkaya
1st MX 11

N.B.

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili

Kadim Durmaz
Tokat MUO

mehtap Tım
Balıkesir

OUR SALADIGUCEL
1st. M.

04-7

David Fafhi Gower
Noble

Gömze Akkus İLGEZDİ
İstanbul M.V.

Dr. Mehmet Göke
Bundeszweig

Huseyin GAMAK
Mersin MV

Kamit Okyay Sinder
İzmir mi

Bark KARAOEWIN
Sloop ~~Wai~~

Erken Aydin
Burger m
E. Aydin.

~~BAŞKANLIK~~
Hümet Akın
Bozlikesir

1305

GEREKÇE

Ordu, Giresun, Trabzon, Gümüşhane, Rize ve Artvin illerinin yer aldığı Doğu Karadeniz Bölgesinde 2017 yılı itibariyle 2.473.550 kişi yaşamaktadır. Bu illerde insanlar bugüne kadar geçimlerini geniş ölçüde tarım ve hayvancılıkla sağlamışlardır.

Ne var ki yanlış tarım politikaları, kardeşler arasında miras yoluyla arazilerin bölünmesi ve plansız yapılaşma nedeniyle tarım alanlarının azalması, insanların bölgenin iki temel tarım ürünü olan çay ve fındıkla geçimlerini sürdürmelerini imkânsız hale getirmiştir. Aynı şekilde bölgenin iç kesimlerinde yapılan hayvancılık da devletin büyüklerini gözetken, aile işletmelerini ihmal eden yanlış teşvik politikaları nedeniyle geçim kaynağı olmaktan çıkmıştır. Balıkçılığın durumu da hayvancılıktan çok farklı değil; Karadeniz artık insanlara eskiden olduğu kadar vermemektedir.

Son yıllarda bölgenin iki temel tarım ürünü olan çay ve fındığa alternatif olarak sunulan yeni tarım ürünlerinin (kivi, likapa, stevia gibi) gerçek alternatifler olmadığı kısa sürede anlaşılmıştır.

Bölgede sanayinin geliyeceği ve insanların geçimlerinin sanayiden sağlayacaklarına dair bir işaret de yoktur.

Sonuçta baba ocaklarında doyamayan insanlar gözlerini on yıllarca olduğu gibi gurbete, büyük şehirlere diyor, her geçen gün göç eden insan sayısı artıyor. Nitekim TÜİK, Doğu Karadeniz illerindeki nüfus artışının durma eğiliminde olduğu, 2023 yılından itibaren bölge nüfusunun düşmeye başlayacağını belirtmektedir.

Elbette çay ve fındık Doğu Karadeniz Bölgesinin vazgeçilmez iki temel üründür. Dahası çay ve fındık ülke ekonomisi için de son derece önemli stratejik ürünlerdir. Çay ve fındığa alternatif değil ama yardımcı olarak bölgede yeni yeni yetiştirilmeye başlayan yeni ürünlerin önemini de kimse küçümsememekte, sanayinin gelişmesi için yapılan çalışmalar da desteklenmektedir. Keza hayvancılıkta küçük aile işletmelerinin desteklenmesinin gerekliliği de ortada. Ancak orta ve uzun vadede bölge insanını orada tutacak çay ve fındığın yanı sıra turizm ve hizmet sektörünün olduğu artık herkes tarafından kabul edilir bir gerçeklik olmuştur.

20 yıla yakın bir zamandan beri bu gerçeklik giderek artan bir şekilde herkes tarafından dillendiriliyor olmasına rağmen bugüne kadar bu düşüncüyü hayata geçirecek ayağını yere basan pratikler geliştirilememiştir.

Yine herkesin bildiği bir şey var; Doğu Karadeniz Bölgesi'nin turizm potansiyeli denize ve güneşe dayalı değildir. Doğu Karadeniz Bölgesinin zenginliği, eşsiz doğası, dağları, vadileri, dereleri, buzul gölleri, yaylaları, eşsiz bitki örtüsü, canlı çeşitliliği, geleneksel mimarisi, kültürü, gelenekleridir. Bölgenin turizm potansiyeli bu zenginliklerdir.

Ne var ki, son yıllarda bu zenginlikler büyük bir saldırı altındadır. Bu saldırılardan en önce başlıyarak, Elbette bölgede açılan taşocakları, dere ıslah çalışmaları ve sahil dolguları ile dere yataklarından vadi içlerine

doğru yayılan yanlış kentleşme de sadece bölgenin zenginliklerini yok etmiyor, yerleşim yerleri için heyelan ve sel tehlikesini de beraberinde getiriyor. En trajikomik durum ise turizm amaçlı açıldığı iddia edilen yaylaları birbirine bağlayacak olan “yeşil yol” diye adlandırılan yol çalışmasıdır. Bilindiği gibi Doğu Karadeniz yaylarının hemen tamamının il ve ilçe merkezlerine yollar vardır. Yeşil Yolun turizm için yapıldığı söyleniyor ama Samsun’dan Artvin’e kadar yaylaları birbirine bağlayacak yol bittikten sonra hiçbir turist il ve ilçelere uğramayacaktır. Hiç kuşku yok ki, bu anlaşılır bir şey değildir.

Bölgede turizmin geliştirilmesi için hazırlandığı iddia edilen Türkiye Turizm Stratejisi 2023 ve Eylem Planı, Doğu Karadeniz Master Planı, Ordu- Giresun-Trabzon-Rize-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı’nda bu gerçeklerinin hiçbiri göz önünde bulundurulmamış, bunun yerine yayla koridoru(Yeşil Yol), marinalar ve büyük zincir oteller gibi büyük çaplı projeler sayılmıştır.

Öte yandan; Sürmene Çamburnu’nun başına gelenler de ortaya koymaktadır ki yetkililer Ayder ve Uzungöl’deki turizm adına güzelim vadilerin ve geleneksel kültürel dokunun nasıl yok edildiğinden hiç ders almamış görünmektedir.

Bütün bu sebeplerden dolayı Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin bu konuya acilen el koyması bir zorunluluk haline gelmiştir. Doğu Karadeniz Bölgesinin turizm potansiyeli nedir, kalkınma ve büyüme adına yapılan yanlış yatırımlar nelerdir, bölgenin turizm potansiyelinin hayata geçirilmesi için hangi çalışmaların yapılması gerekir, hangi yatırımlar yapılacak, bunlar yapılırken nelere dikkat edilecek, bölge zenginliklerini bozmadan nasıl geliştireceğiz, nasıl tanıtacağız ve insanlara nasıl sunacağız gibi önemli sorular ortada durmaktadır. İşte bütün bu sorulara cevap verilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını talep ederiz.

